LYDİA'DA ARTEMİS PERSİKE'YE ADAK OLARAK SUNULAN ALTI KÖLE ÇOCUK

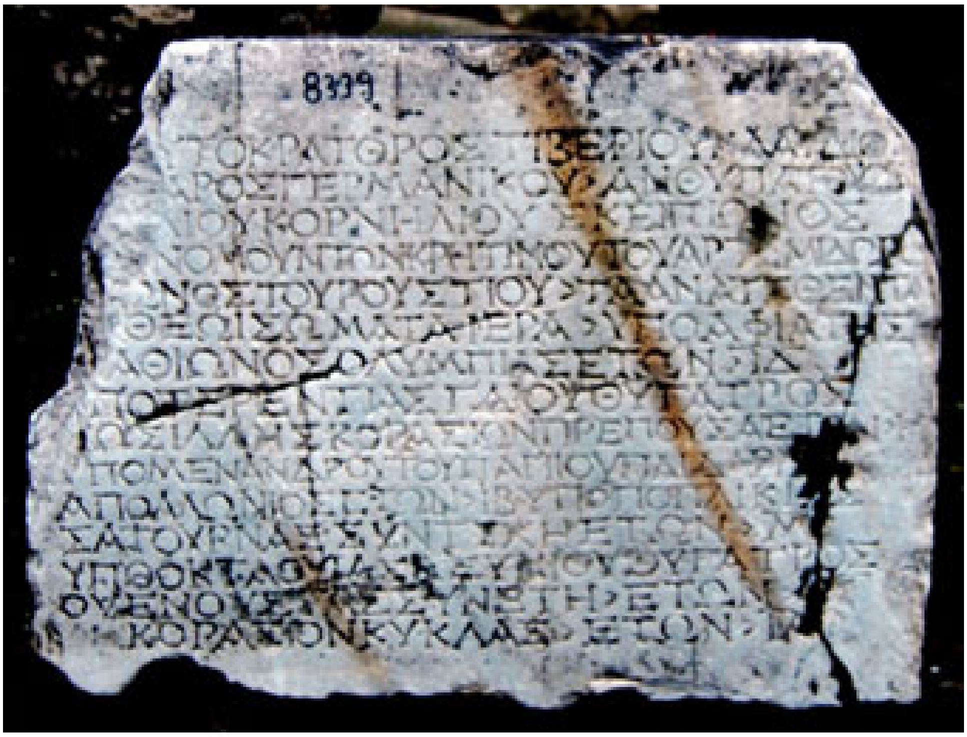

Akhisar'a bağlı Sazoba köyünde Hierokaisareia) bulunan ve Artemis Persike'ye (Anaitis/Anahita) armağan edilen 6 kölenin adını kaydeden Grekçe yazıt. İ.S. 41-51 yıllar arasına tarihlenen bu buluntu Manisa Müzesi'nde korunmaktadır.

Antik devirde tanrı ve tanrıçaların hizmetinde çalışmak üzere tapınaklara köle armağan etmek çok yaygın bir ibadet tarzıydı. Örneğin, Denizli'nin Çal ilçesine bağlı Bahadınlar köyü yakındaki Apollon Lairbenos tapınağının çok sayıdaki yapı elema nında Apollon'a adak olarak sunulan yüzlerce kişinin adlarını okumak mümkündür.

Manisa'nın Akhisar ilçesine bağlı Sazoba köyünde 1976 yılında bulunan bir mermer blok üzerindeki Grekçe yazıtta, adı belirtilmeyen bir tanrıçaya adak olarak sunulan 6 kölenin adları yer almaktadır. Yazıtın çevirisi şöyledir:

«Tiberius Claudius Caesar Germanicus'un imparator, Publius Cornelius Scipio'nun ise eyalet valisi (*proconsul*) oldukları ve tapınak sorumluları (*hieronomos*) olarak Artemidoros oğlu Kretinos ile Rhostios oğlu Biton'un görev yaptıkları sırada Tanrıça'ya adanan kutsal köleler şunlardır:

Agathion'un kızı Aphia tarafından (adanan) 14 yaşındaki (kız çocuk) Olympias; Gaius'un kızı Terentia Sosilla tarafından (adanan) kız çocuk Prepousa;
Papias oğlu Menandros tarafından (adanan) 12 yaşındaki erkek çocuk Apollonios;
Publicia Saturna tarafından (adanan) 40 (?) yaşındaki kadın Syntykhe;
Lucius kızı Octavia Ventusa tarafından (adanan) 13 yaşındaki (kız çocuk) Synete ile 11 yaşındaki kız çocuk Kyklas».

Beyoba ile Sazoba köylerine yakın bir mevkide yer alan ve daha önceki adı Hierakome (Kutsal Köy) olan antik Hierokaisareia (Kutsal İmparator Kenti) sınırları içinde bulunan bu yazıt, İmparator Tiberius Claudius'un saltanat dönemine tarihlenmiş olup, İ.S. 41-51 yılları arasına aittir. Lydia bölgesindeki Hierokaisareia'nın kutsal bir kent olarak adlandırılmasının nedeni burada Pers Tanrıçası Artemis Persike (= Anahita ya da Anaitis) için kurulmuş olan tapınaktı. Glaukos (Kumçay) adlı akarsu üzerinde yer alan Hierokaisareia kentine ait birçok sikke üzerinde Artemis Persike'nin tasvirlerini görmek mümkündür.

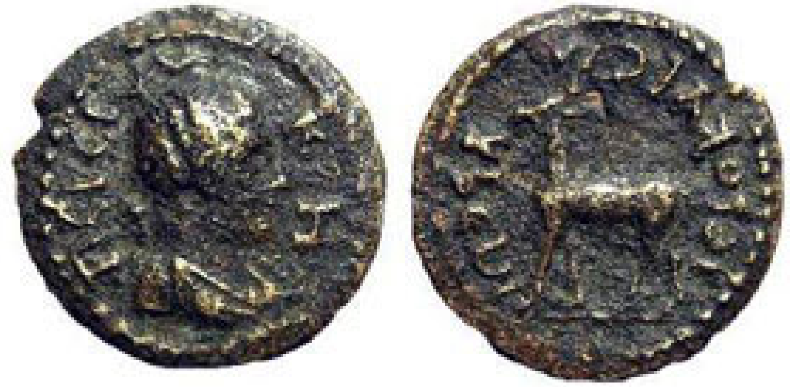

Roma imparatorluk dönemine ait bir Hierokaisareia sikkesi. Ön yüzde Artemis Persike'nin büstü ile ΠΕΡΣΙΚΗ ifadesi; arka yüzde ise Artemis'in simgesi olan geyik figürü ile ΙΕΡΟΚΑΙΣΑΡΕΩΝ yazısı yer almakta.

[illegible]

[illegible] Budin, *The Myth of Sacred Prostitution in Antiquity*, Cambridge 2007.